

LOKÁLKA

Občasník železničního spolku Lokálka Group v Rokycanech

Zvláštní vydání

Vychází 10. srpna 1996

Zdarma

Vítáme Vás při příležitosti jízdy parního vlaku na Pivní slavnosti a Vavříneckou pout' ve Stupně ! Tuto jízdu pro Vás připravil a zorganizoval železniční spolek Lokálka Group z Rokycan a ZV OSŽ železniční stanice Chrást u Plzně. Tato finančně náročná akce by se nemohla uskutečnit bez laskavého přispění a pomoci společností a firem: Královský pivovar Krušovice, ZKZ Stavební keramika Brásky, Medifit Plzeň, NEI Report, Radio West, Bílý slon, Monteko. Na jízdě se dále podílejí Obecní úřad Chrást, Armaturka Brásky, Bravos, Duo stav, Energo Brožík, Fermet, Slévárna Hájek, Paliva Jaroš, Opravna pneumatik Kuncel, Stavební firma Kůla, Pila Matylda, Městský úřad Radnice, Hotel Soukup, Sady Schwarz, Šubrtova pila, Univer Praha, Papírnickví Valentová.

Vyprávění o radnické lokálce.

Radnická dráha patří mezi naše nejstarší lokálky. Úsek z Chrástu do Stupna byl otevřen již 1. dubna 1863, tedy teprve necelých 17 let po příjezdu prvního vlaku do Prahy. Zprovozněním železnice do Radnic se tak završilo více než pětaticetileté snažení majitelů zdejších uhelných dolů zpřístupnit "černé zlato" trhu ekonomicky se vzdávajícího mocnářství.

Vše začalo už ve dvacátých letech minulého století. Podle vzoru českobudějovické koněspřežné železnice se započalo s výstavbou drážky spojující královská města Prahu a Plzeň.

Neochota investorů sáhnout hlouběji do kapsy přivedla konec nadějí na zdárné dokončení projektu, a tak stavba zůstala stát až příliš daleko od zamýšleného cíle.

Nové naděje přišly až se stavbou Olomoucko - pražské dráhy. Strategicky velmi důležitá trať z Prahy přes Plzeň a Domažlice až ke státním hranicím s Německem pak už na sebe nedala příliš dlouho čekat. Ani tehdy se to ovšem neobešlo bez politických jednání, do kterých měla co mluvit i armáda.

Po dostavbě "Domažlické" se železnice do Radnic začala stavět prakticky okamžitě. Stavba krátké odbočky k bohatým zdrojům černého uhlí se přímo nabízela, jenže opatrní kladenští uhlobaroni velmi záhy spatřili v Radnicích ostrou konkurenci. Stavbě sice nezabránili, ale domohli se alespoň podstatného zkrácení a otočení celé trati, která tak před nejbohatšími ložisky doslova uhnula.

Necelých 10 kilometrů dlouhá trať se dočkala prodloužení směrem dál k Radnicím až v roce 1893. Na stávající úsek bylo úvratí navázáno sedmikilometrovým úsekem, který alespoň částečně zlepšil dopravní obslužnost celého okolí Radnicka. Očekávaného železničního spojení s Rakovníkem se však radniční občané už nikdy nedočkali.

Začátek století byl ve znamení zdokonalování přibližování uhlí k železnici. Roku 1908 byla zahájena "vnitropodniková" přeprava zboží u Starckových továren ve Stupně pomocí rozsáhlé sítě elektrifikovaných úzkorozchodných dráhek. V Radnicích pak používali k transportu uhlí z Vejvanova značně dlouhou visutou lanovku. Vše se pozitivně odrazilo na přepravovaných objemech. Osobní doprava zde však stále hrála pouze vedlejší roli.

1. světová válka a krize v 30. letech prudce změnily strukturu nákladů. Produkce dolů prudce klesá. Většina provozů je uzavřena. Konjunktura a nebyvalý nárůst nákladky přišla paradoxně se zářím 1938. Okleštěná republika bez podkrušnohorských a ostravských pánví podpořila pomalu upadající těžbu. Vzhledem k nastalé dopravní situaci se naposledy značně zvyšují počty zaměstnanců.

Období největší slávy "radnické" lokálky coby "velké" dráhy pohasíná od roku 1958, kdy jen v Radnicích bylo naloženo

rekordních 93 000 tun uhlí (= 250 t /den!). Spolu s konjunkturou v nákladní dopravě přichází i snaha o zlepšení situace v dopravě osobní. V roce 1944 vzniká vůbec první zastávka Všenice. V r.1946 pak Bezděkov, roku 1955 - Chrást zastávka a 1959 - Chrást - obec. Parní lokomotivy se rozloučily s pravidelným provozem poměrně brzy. Posledním mohykánem tu byla 354.7141, která musela v roce 1963 ustoupit novým plzeňským "hurvínkům" a "hektorům".

Rozsáhlejší změny nastaly v roce 1982, kdy svoji činnost zastavil poslední hlubinný kamenouhelný lom u Vejvanova a radnické nádraží přišlo o významného přepravce. V souvislosti s tím je v úseku Stupno - Radnice zavedena zjednodušená doprava podle předpisu D 3. Tento systém dopravy je pak o 5 let později použit na celý úsek až do Chrástu.

Potěšitelné je, že na začátku devadesátých let opět ožily aktivity občanů Stupna a Brás za otevření nových zastávek, které lépe odpovídají požadavkům místních obyvatel. Vznikly tak zastávky Dolní Stupno a Brásky. Trať je také používána k ověřování nových prvků v železniční dopravě, od roku 1993 radiotelefonní

Příjezd prvního vlaku do Radnic 30. listopadu 1893 v čele s lokomotivou TAUS.

spojení firmy Ascom a od letošního 1. dubna též odbavování cestujících pomocí samoobslužných automatů.

Bližší údaje o historii radnické lokálky i jejího okolí naleznete v publikaci "Stopou radnické lokálky", kterou vydal náš spolek.

Dnešní vlak veze parní lokomotiva číslo 423.009 vyrobená v ČKD v roce 1921. Je majetkem Výzkumného ústavu železničního Praha a provozuje ji DKV Nymburk. Usedněte tedy spolu s námi do vlaku, nasajte vůni kouře a nechte se unášet do doby, kdy kralovala pára, nikam se tolik nepospíchalo a i doba byla jaksi klidnější...

Přejeme Vám šťastnou cestu a příjemně strávený víkend a někdy opět nashledanou !

Jízdní řád zvláštních vlaků s parní lokomotivou

②	①	①		②	②	①
8.55	10.45	16.10	CHRÁST u Plzně	8.10		14.43
8.59		16.14	CHRÁST Obec			14.39
9.05		16.20	CHRÁST Zast.			14.34
9.11		16.26	SEDLECKO			14.28
9.15		16.29	STŘAPOLE			14.24
9.21		16.35	VŠENICE			14.18
9.31 - 10.00	11.10 - 11.55	16.45 - 17.40	STUPNO	7.50	10.57	13.08 - 14.10
10.06	12.01	17.46	BEZDĚKOV		10.52	13.03
10.11	12.06	17.51	BŘASY		10.47	12.58
10.17	12.12	17.57	RADNICE		10.40	12.51
						18.49

① jede jen v sobotu 10.8. ② jede jen v neděli 11.8.

**Hotel Loukup
Radnice**

nám. K. Šternberka 238

- výborná kuchyně
- ubytování
- tenisové kurty
- lesy, koupání

Tel. 0181/975 395

ZKZ a.s. Horní Bříza
závod STAVEBNÍ KERAMIKA BŘASY
tel.: 0181/971 081-4 fax: 0181/971 266

vyrobí:

Režné kameninové obklady a dlažby
Malířské nátěry řady PRIMALEX

vnitřní - STANDARD

- PLUS otěruvzdorný

- FORTISSIMO omyvatelný

Novinka ! - POLAR sněhobílý otěruvzdorný Novinka !

venkovní - MALVENA odolný proti kyselým deštům

- PROFESIONÁL super bílý, otěruvzdorný

**LESOSPOL
ZBIROH - s.r.o.**

nabízí ve svých provozovnách:

Lesnická činnost

- poradenství

- těžební činnost

0181/942 534

- odvoz dřeva a sypkých materiálů

Pila "Matylda" Břasy

- pořez a prodej dřeva

0181/971 031

- výroba palet

**ARMATURKA
BŘASY S.R.O.**
338 24 Břasy
Slévárna šedé litiny

Nabízí veškerý sortiment

odpadních tvarovek

průměru 65, 100, 125 a částečně 150 mm.

Tel.: 0181/971 110-111 Fax: 0181/971 113

Výroba a prodej vlněných ložních souprav

Škroupova 2, 301 36 Plzeň

Výrobní provoz Dolanská 536, Chrast

Nabízíme pro obchodníky a zákazníky:

- vlněné ložní soupravy z tkaného materiálu, 100% vlna, vlněná pečeť IWS

- vlněný program dek firmy MANTEROL

- různé druhy příkrývek a polštářů i dle vlastního návrhu

- vše ve standardních nebo speciálních rozměrech

Flór: čistá střížná vlna
MEDIFIT lic. č. 0040 CZ 94 W

KVALITA + CENA = SPOKOJENOST

tel.: 019/ 722 11 12 kancelář

tel.: 019/ 94 56 98 výroba

**Když Cappuccino, tak z Monteka,
když pivo, tak Krušovické**

**Monteko obchod
spol. s r.o.**

337 01 Rokycany, Jos. Knihy 221/I, 337 01 Rokycany, Tel.: 0181/72 21 84

Velkoobchodní i maloobchodní prodej

PÁLIVA JAROŠ-Radnice
Prodej a rozvoz uhlí
Tel. 0181/971 662, 918 29

nabízí:

- Hnědé uhlí SOKOLOVSKÉ

- Hnědé uhlí MOSTECKÉ

- Koks OSTRAVSKÝ

Fa MILENA PAPIR - HRAČKY - SPORT

nám. K. Šternberka 68, 328 28 Radnice

Tel.: 0181/91 53 57

Stavební firma Petr Kůla

Nová 860/III, 337 01 Rokycany
tel. 0181/725374

Provádí: - výstavbu rodinných domků
a hospodářských objektů
- adaptace, opravy
- omítky vnitřní i vnější
- obklady, dlažby, klenby

**Sady Schwarz Vranov
dodává**

**Jablka pro Vaše
zdraví**

328 25 Břasy, tel.: 0181/971 046, tel/fax: 0181/971 195

**ŠUBRTOVA
PILARADNICE**

Jiří Šajn

Tel.: 0181/915 665

Tel. + fax: 0181/975477

330 02 Dýšina u Plzně
Tel. 019/945 332
Fax/tel. 019/945 233

Nabízí výrobky z ozdobné litiny

